

Warszawa, 11 stycznia 2021 r.

RZECZNIK PRAW PACJENTA

RzPP-DZP-WRI.420.17.2020

Wystąpienie w sprawie języka migowego dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Pan

Paweł Wdówik

Pełnomocnik Rządu ds. osób niepełnosprawnych

sekretariat.bon@mrpips.gov.pl

Szanowny Panie Ministrze,

W ostatnim czasie Rzecznik Praw Pacjenta analizował rozwiązania stosowane przez szpitale psychiatryczne dotyczące sposobów porozumiewania się osób z niepełnosprawnością słuchową z personelem medycznym podczas konsultacji i leczenia. Z uzyskanych informacji wynika, że językiem migowym posługują się tylko niektóre osoby z personelu medycznego, pacjenci korzystają też często z pomocy bliskich przy tłumaczeniu lub formy pisemnej. Są również podmioty medyczne, które zawierają umowy z tłumaczami języka migowego lub korzystają z komunikatorów on-line. W przypadku braku umowy/rodziny/personelu tłumacz wzywany jest doraźnie. Z informacji uzyskanych od szpitali wynika, że często nawiązują współpracę z Polskim Związkiem Głuchych.

Wynik przeprowadzonej analizy oraz brak sygnałów ze strony pacjentów wskazuje, że pacjenci z niepełnosprawnością słuchową doświadczający kryzysu psychicznego mogą uzyskać pomoc w całej Polsce. Psychiatria jest jednak bardzo „delikatną” dziedziną medycyny. Istnieje ryzyko, że pacjenci chętniej skorzystają z pomocy rodziny przy tłumaczeniu, jeśli chorują np. kardiologicznie, niż jeśli problem jest natury psychicznej. Istnieje również obawa, że pacjenci z niepełnosprawnością słuchową rzadziej korzystają z pomocy lekarza psychiatry bądź psychologa, jeśli nie posługuje się on językiem migowym.

Rzecznik Praw Pacjenta zwrócił się w tej sprawie do Polskiego Związku Głuchych (dalej: PZG). Z uzyskanej odpowiedzi wynika, iż PZG dostrzega podobne zagrożenia dla pacjentów z niepełnosprawnością słuchową doświadczających kryzysu psychicznego, a mianowicie możliwą izolację, wykluczenie i niepodejmowanie leczenia. Wobec powyższego właściwym

wydaje się być opracowanie standardów dotyczących opieki psychiatrycznej i psychologicznej dla osób z niepełnosprawnością słuchową, jak również specjalne przeszkolenie tłumaczy, którzy uczestniczyliby w procesie leczenia od początku do końca. Takie działanie pozwoliłoby na wypracowanie więzi pomiędzy lekarzem, pacjentem i tłumaczem.

Mając na uwadze troskę o każdego pacjenta, będę zobowiązany za osobiste zainteresowanie Pana Ministra przedstawionym zagadnieniem. Poznanie Pańskiego stanowiska w tej sprawie oraz informacji dotyczących podejmowanych i planowanych działań w przedstawionym zakresie będzie dla mnie bardzo ważne. Wyrażam nadzieję, że nasze współdziałanie na rzecz osób z niepełnosprawnością słuchową doświadczających kryzysu psychicznego może być bardzo wskazane dla rozwiązywania problemów tej grupy pacjentów, dlatego też zapewniam o gotowości do współpracy z Panem Ministrem.

Podstawa prawna:

[1] art. 47 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (Dz. U. z 2020 r., poz. 849.)

Z wyrazami osobistego szacunku

z upoważnienia
RZECZNIKA PRAW PACJENTA

Jarosław Fiks
Dyrektor Generalny